

OBSAH

ÚVOD	7
1. HISTORICKÉ VYMEZENÍ POJMU	8
2. ASPERGERŮV SYNDROM JAKO SOUČÁST PORUCH AUTISTICKÉHO SPEKTRA	9
2.1 Zařazení Aspergerova syndromu	9
2.2 Typická symptomatika dětí s Aspergerovým syndromem ...	10
2.2.1 Oblast komunikace	10
2.2.2 Oblast sociálního chování	10
2.2.3 Oblast představitosti, hry a zájmů	11
2.2.4 Projevy emocionality	11
2.2.5 Oblast problémového chování	11
2.3 Diagnostická kritéria Aspergerova syndromu	12
3. ETIOLOGIE	13
4. ČETNOST VÝSKYTU ASPERGEROVA SYNDROMU A POMĚR POHLAVÍ	14
5. DIAGNOSTIKA ASPERGEROVA SYNDROMU	14
5.1 Sledované oblasti vývoje	15
5.1.1 Sociální chování	15
5.1.2 Komunikace	15
5.1.3 Myšlení	16
5.1.4 Motorika	16
5.1.5 Zájmy	17
5.1.6 Adaptabilita	17
5.2 Diferenciální diagnostika	17
5.3 Australská škála Aspergerova syndromu	18
6. VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ S ASPERGEROVÝM SYNDROMEM	22
6.1 Základní principy a specifické faktory ovlivňující úspěšnost dětí a žáků s AS v procesu vzdělávání	22
6.1.1 Strukturalizace	22

6.1.1.1	Struktura prostředí	22
6.1.1.2	Struktura a obsah výuky	23
6.1.1.3	Rozvrhy, denní programy, seznamy úkolů	23
6.1.2	Vizualizace času	23
6.1.3	Specifická úprava vyučovací jednotky	24
6.1.3.1	Struktura a průběh vyučovací hodiny	24
6.1.3.2	Práce v hodině	24
6.1.4	Využití zájmu k motivaci	26
6.2	Nespecifické faktory ovlivňující úspěšnost výchovy a vzdělávání dětí a žáků s AS	26
6.2.1	Osobnost pedagoga	27
6.2.2	Formy zkoušení	27
6.2.3	Domácí úkoly a příprava na vyučování	28
6.2.4	Role asistenta pedagoga ve třídě	28
6.3	Faktory negativně ovlivňující výchovu a vzdělávání dětí a žáků s AS	29
6.3.1	Změny	30
6.3.2	Kvalita pozornosti	30
6.3.3	Motorická neobratnost	30
6.3.4	Emocionalita, komunikace a sociální vztahy	31
6.4	Individuální vzdělávací plán	32
6.4.1	Zásady pro tvorbu IVP	33
6.4.2	Obsah IVP	33
7.	RODINA DÍTĚTE S ASPERGEROVÝM SYNDROMEM	33
7.1	Spolupráce s rodinou, výchova a vzdělávání dítěte s AS v rodině	34
7.2	Spolupráce školy a rodiny	35
7.2.1	Školní příprava	36
7.2.2	Problémové chování	36
8.	LEGISLATIVNÍ RÁMEC PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ A ŽÁKŮ S ASPERGEROVÝM SYNDROMEM	37
8.1	Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)	37
8.2	Vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných	38
8.3	Vyhláška č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání	40
8.4	Aktuální nedostatky ve školské legislativě	40

9. AKTUÁLNÍ PROBLÉMY V PÉČI O LIDI S ASPERGEROVÝM SYNDROMEM	41
9.1 Problémy v životě rodiny s dítětem s AS	42
9.2 Problémy spojené se vzděláváním dítěte s AS v předškolních a školních zařízeních	43
9.3 Problémy spojení s předprofesní přípravou a zařazením lidí s AS do pracovního procesu	44
9.4 Problémy v soukromém životě lidí s AS	46
10. PERSPEKTIVY VZDĚLÁVÁNÍ, PÉČE A PODPORY LIDÍ S ASPERGEROVÝM SYNDROMEM	47
10.1 Perspektivy rodiny pečující o dítě s AS	47
10.1.1 Zdravotnictví	47
10.1.2 Školství	48
10.1.3 Sociální oblast	48
10.2 Perspektivy lidí s AS	48
10.2.1 Profesní příprava	48
10.2.2 Pracovní proces	49
10.2.3 Soukromý život	49
ZÁVĚR	50
SEZNAM POUŽITÉ A DOPORUČENÉ LITERATURY	51